

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 1/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. januára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., D. M., O. M. a M. A. M., všetci bytom B., prechodne ubytovaných v ubytovni F., B., ktorou namietajú porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Bratislava I súvisiacim s prešetrovaním oznámenia J. M. z 28. apríla 1999, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M., D. M., O. M. a M. A. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2009 doručená sťažnosť J. M., D. M., O. M. a M. A. M. (ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej aj „okresná prokuratúra“) súvisiacim s prešetrovaním oznámenia J. M. z 28. apríla 1999.

2. Vecným základom posudzovanej sťažnosti majúci preukázať namietané porušenie označeného základného práva je tento skutkový stav uvedený v I. časti sťažnosti a zdokumentovaný k sťažnosti pripojenými písomnosťami:

«Sťažovateľ v 1. rade podal dňa 28. 4. 1999 na Okresnej prokuratúre Bratislava I trestné oznámenie z podozrenia spáchania viacerých trestných činov pracovníkmi S. a. s. B. Podľa § 197 ods. (1) a (2) Trestného zákona prokurátor alebo policajt o trestnom oznámení rozhodne uznesením, čo sa do dňa podania tejto sťažnosti nestalo...»

Dňa 11. 6. 2004 sme podali zo zahraničia elektronickou poštou podnet na prešetrenie podozrenia zo série nezákonností spáchanej organizovanou zločineckou skupinou a z dôvodov nezákonného prenasledovania. Predmetom bol aj podnet z 28. 4. 1999 uvedený ako dôkaz č. 80. (Z úsporných dôvodov zasielame len začiatok a koniec podnetu, ktorý mal 35 strán)...

Orgány činné v trestnom konaní odmietali komunikovať elektronickou poštou, napokon po sťažnosti prezidentovi SR sme dostali vyrozumienie z Generálnej prokuratúry SR zo dňa 5. 11. 2004, v ktorom sa o. i. uvádza: citát „Z vyššie uvedených dôvodov považujeme Vašu sťažnosť zo dňa 18. 10. 2004 adresovanú prezidentovi Slovenskej republiky, v ktorej vyčítate ignoráciu Vašich podaní a neochotu komunikovať prostredníctvom elektronickej pošty za oprávnenú“...

Po navrátení sa z azylového konania príčinné súvislosti viedli k prepadu do bezdomovstva a opäť sme podali podnet dňa 07. 07. 07 na prešetrenie podozrenia zo série nezákonností spáchanej organizovanou zločineckou skupinou a z dôvodov nezákonného prenasledovania. Predmetom bol aj podnet z 28. 4. 1999 uvedený na str. 4: citát „28. 4. 1999 trestné oznámenie proti Ing. J. Z., Ing. J. K., pri ktorom GP SR zistilo nezákonný postup prokuratúry a polície“ a dôkaz č. 1. (Z úsporných dôvodov zasielame len začiatok a koniec podnetu, ktorý mal 86 strán)...

Polícia a prokuratúra ignorovali tento podnet, a preto sťažovatelia podali 27. 10. 2008 sťažnosť na Ústavný súd SR, ktorý odmietol sťažnosť uznesením č. I. ÚS 323/08-24...

Sťažovatelia sú toho názoru, že od podania podnetu uplynulo už viac ako 10 rokov, a s prihliadnutím na závažnosť sporu, že príčinné súvislosti priviedli sťažovateľom nenapraviteľné nevýhody, ktoré naďalej pretrvávajú, boli porušené ich základné práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Sťažovatelia sa sťažujú na nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní, na uvedený podnet neexistuje žiadne uznesenie podľa § 197 ods. (1) a (2) Trestného zákona, a preto neexistuje žiadne posledné rozhodnutie.»

3. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo J. M., D. M., O. M. a M. A. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Okresnej prokuratúry... porušené bolo.

2. Okresnej prokuratúre... prikazuje, aby vo veci podnetu z 28. 4. 1999 konal bez zbytočných prieťahov.

3. J. M., D. M., O. M. a M. A. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume po 10.000 Eur (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresná prokuratúra... povinná vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresná prokuratúra... je povinná uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 300 Eur na účet ich právneho zástupcu JUDr. (meno sa upresní po prijatí sťažností), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovatelia súčasne požiadali „o ustanovenie právneho zástupcu (advokáta)“.

4. Z už uvedeného obsahu sťažnosti (vrátane jej petitu) vyplýva, že sťažovatelia napadli nevybavenie ich podnetu z 28. apríla 1999 formou uznesenia „podľa § 197 ods. (1) a (2) Trestného zákona...“ [sťažovatelia zrejme nedopatrením neuviedli § 197 ods. 1 a 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.) v znení neskorších predpisov. V čase podania podnetu – trestného oznámenia, však bol postup orgánov činných v trestnom konaní upravený zákonom č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní

súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov, § 158 a nasl. v stave v tom čase platnom a účinnom, pozn.].

II.

5. Ústavný súd poznamenáva, že predmetom jeho predchádzajúceho ústavného prieskumu vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 323/08 bola sťažnosť sťažovateľov doručená 2. júla 2008, ktorou sťažovatelia napadli neústavnosť postupom orgánov činných v trestnom konaní pri vybavovaní ich podnetu zo 7. júla 2007. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť zo 7. júla 2009 vychádza v zásade z toho istého skutkového základu ako ďalšie sťažnosti sťažovateľov už vybavených ústavným súdom, považuje ústavný súd za dôvodné v odôvodnení tohto svojho rozhodnutia citovať tú časť svojho uznesenia sp. zn. I. ÚS 323/08 z 1. októbra 2008 (ktorým odmietol predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľov doručenú mu 2. júla 2008), ktorá informuje (v II. časti odôvodnenia) o rozhodnutiach ústavného súdu o dovtedy podaných sťažnostiach sťažovateľov:

«Ústavný súd poznamenáva, že sťažovatelia na ústavnom súde napadli postup orgánov činných v trestnom konaní pri vybavovaní ich predchádzajúcich trestných oznámení týkajúcich sa v zásade tých istých skutočností (napr. podozrenie z trestného činu neoprávneného užívania cudzej veci, trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia „v kauze L. L.“; podozrenie z trestnej činnosti spáchanej nezákonnej dražby ich obydlia „v kauze krádež obydlia“), o týchto sťažnostiach ústavný súd rozhodol takto:

1. Sťažnosť doručená ústavnému súdu 13. septembra 2007 smerujúca proti postupu okresnej prokuratúry (Bratislava I, pozn.) vo veci sp. zn. 1 Pn 58/07 a proti postupu Krajskej prokuratúry v Bratislave... vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Kn 16/07 (týkajúca sa údajnej nezákonnosti „dobrovoľnej dražby, predmetom ktorej bol rodinný dom v ich vlastníctve“; ako aj podozrenia zo spáchania trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny) bola uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 284/07-13 z 18. októbra 2007 odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov... z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto uznesenia.

2. Sťažnosť doručenu ústavnému súdu 7. marca 2008 smerujúcu proti postupu Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru L. vo veci vedenej pod sp. zn. ČVS: OÚV 4/10/2000 a postupom Okresnej prokuratúry L. vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pv 197/00 týkajúcim sa trestného oznámenia sťažovateľov vo veci „*neoprávneného užívania cudzej veci a následné marenie výkonu úradného rozhodnutia*“ súvisiaceho s ich sporom s konateľmi spoločnosti L., s. r. o., L., ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 162/08-25 z 15. mája 2008 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

3. Sťažnosť doručenu ústavnému súdu 14. mája 2008 namietajúcu vybavenie ich podania Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky... vo veci vedenej pod sp. zn. IV/1 Gn 686/07 ústavný súd podľa § 23a zákona o ústavnom súde odložil jednak preto, že „*v uvedenej veci sme už rozhodli uznesením sp. zn. III. ÚS 284/07 dňa z 18. októbra 2007 a Vaša sťažnosť neobsahuje nové skutočnosti*“, ako aj z dôvodu, že podanie sťažovateľov neobsahovalo náležitosti požadované ustanoveniami § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde.»

6. Už uvedenou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 2. júla 2008 sťažovatelia okrem iného napadli postup Okresnej prokuratúry Bratislava I, ktorá „*ignoruje trestné oznámenie, ktoré sťažovatelia podali na Generálnu prokuratúru SR dňa 07. 07. 2007... na neznámeho páchatel'a, v ktorom... popísali tok udalostí od roku 1992 do dnešného dňa...*“. Po vykonanom obsiahlom zisťovaní relevantných skutočností potrebných na rozhodnutie, ústavný súd už uvedeným uznesením z 1. októbra 2008 sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodov tam uvedených.

7. Vzhľadom na opakované podávanie podnetov orgánom prokuratúry v zásade v tej istej veci považuje ústavný súd ešte za potrebné citovať záver z listu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/1Gn 686/07-8 z 21. septembra 2007 (ktorý tvoril súčasť odôvodnenia uznesenia ústavného súdu z 1. októbra 2008) adresovaného sťažovateľom:

„Pretože Generálnou prokuratúrou... boli týmto vyčerpané všetky zákonné možnosti opätovného preskúmania Vašich podnetov v tejto veci, prosím, aby ste s porozumením vzali na vedomie, že Vaše prípadné ďalšie podnety budú vybavené iba vtedy, ak budú obsahovať nové skutočnosti...“

III.

8. Nadväzujúc na svoje zistenia (skutočnosti tvoriace skutkový základ pre rozhodnutie) prezentované v odôvodnení svojho rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 323/08 z 1. októbra 2008 ústavný súd vykonal v rámci prípravy predbežného prerokovania tejto sťažnosti (zo 7. júla 2009) ďalšie (doplňujúce) zisťovania relevantných skutočností zamerané na postup orgánov činných v trestnom konaní pri vybavovaní podnetu J. M. (ďalej len „sťažovateľ“) z 28. apríla 1999:

8.1 Sťažovateľ podnetom z 28. apríla 1999 adresovaným okresnej prokuratúre podal trestné oznámenie proti Ing. J. Z. a Ing. J. K., bývalým pracovníkom S., a. s., B. (ako aj „neznámemu páchatel'ovi“), preto, že *«... po predchádzajúcej dohode dňa 17. 1. 1994... napísali „Zápisnicu z prejednávania návrhu spoločnosti L. , spol. s r. o. so sídlom v L., cesia práv a povinností klienta p. M. J. súkromného podnikateľa“, podľa ktorej L. nesmie J. M. vydať tlačiarenský stroj, ktorý bol jeho vlastníctvom a nesmie sa zmluvne zaviazať a teda platiť nájomné vlastníkovi stroja, ani splátky jeho úveru S., a. s., ani podiel zo zisku, ktoré plnenia boli predmetom osobitného dohovoru medzi J. M. a spoločnosťou L. s r. o., čím nezákonne zasiahli do vlastníckych práv J. M. a spôsobili mu škodu vo výške 20 mil. Sk ...*

O uvedených skutočnostiach nasvedčuje právoplatný rozsudok Okresného súdu v L. 8 C 158/96, ktorý... Vo svojom rozhodnutí sa opieral o dôkazy, ktoré predložil J. M. a...rozhodol, že vlastníkom uvedeného tlačiarenského stroja je len J. M. ...

Z toho vyplýva, že na základe tohto zápisu, ktorý netvorí právny základ na odobratie vlastníckeho práva k uvedenému tlačiarenskému stroju, L. L. i naďalej stroj používal, zisk z výkonu stroja si protiprávne ponechával a nikomu neplatil žiadne peniaze. Uvedený zápis sa pre právneho zástupcu L. JUDr. S. stal hlavným tromfom jeho úmyslu uviesť celé okolie

do omylu, pričom sa odvolával na zápisnicu s cieľom čo najdlhšie umožniť svojim spoločníkom obohacovať sa na úkor J. M.

Ďalej o spôsobenej škode nasvedčuje aj právoplatný rozsudok Okresného súdu v L. č. 8 C 7/98, ktorý v spore o nezaplatenom nájme rozhodol „žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 4.427.176,50.- Sk a úrok z omeškania 17,6 % - ročný od 02. 07. 1998 do zaplatenia zo sumy 3.240.000.- Sk, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“...

Je dôvodné podozrenie, že zápis z rokovania zo dňa 17. 1. 1994 medzi L. L. a S. bol vyhotovený na podnet L. L., s cieľom uviesť J. M. do omylu, bez právneho dôvodu mu odobrať tlačiarenský stroj a tak sa vyhnúť plneniu si nájomných povinností voči J. M. a SP. Bolo preukázané, že v čase od 17. 1. 1993 do 01. 01. 1996 na stroji pracovali, nikomu neplatili a od 01. 01. 1996 do 30. 06. 1998 získali bezdôvodné obohatenie plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol čím poškodili J. M. najmenej o 14,4 milióna Sk. Toto im umožnili Ing. J. Z. a Ing. J. K.»

8.2 Na základe sťažnosti sťažovateľa generálna prokuratúra preskúmala postup okresnej prokuratúry pri vybavovaní podnetu sťažovateľa z 28. apríla 1999 a listom č. k. V Gn 2420/00-69 z 25. júla 2000 okresnej prokuratúre oznámila: „... V prílohe označený spis Vám po preskúmaní vraciam. Konštatujem, že v postupe prokurátorky Vašej okresnej prokuratúry, ktorá vec vybavovala, boli zistené nedostatky, spočívajúce v tom, že...

O vyššie uvedených opatreniach oznamovateľa J. M. Generálna prokuratúra... informovala.

O postúpení spisu sp. zn. ORP-1485/SMv-99 Okresnému úradu vyšetrovania PZ v L. k sp. zn. OÚV-4/10-2000 cestou okresného prokurátora v L. upovedomte Obvodné oddelenie PZ Staré Mesto – východ...“

Ako z uvedeného vyplýva, o opatreniach generálnej prokuratúry bol sťažovateľ informovaný a vec bola postúpená Okresnej prokuratúre L.

8.3 Generálna prokuratúra listom č. k. IV Gn 2420/00-61 z 25. júla 2000 označeným ako „Vyrozumenie“ podala sťažovateľovi informáciu o vykonaných opatreniach súvisiacich s vybavovaním jeho podnetu (ktoré sa týkajú aj pracovníkov S., a. s., a ich konania 17. januára 1994; pozri bod 8.1):

„Na základe podnetu s 26. mája 2000 doplneného vysvetlením... Bolo zistené, že Váš podnet bol dôvodný, pretože v postupe vyšetrovateľov, policajných orgánov i pri výkone prokurátorského dozoru nad ním, sa vyskytli pochybenia a prieťahy, ktoré mohli mať sa následok nezákonnosť rozhodnutí i prieťahy v konaní.

Vychádzajúc z týchto zistení vydala Generálna prokuratúra... podriadenému okresnému prokurátorovi v L. pokyny na ďalší postup v konaní, cieľom ktorých je urýchlené zistenie splnenia podmienok na začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre trestný čin neoprávneného užívania cudzej veci... a tiež zistenie podmienok na vyvodenie trestnej zodpovednosti voči ďalším osobám, vrátane pracovníkov S., a. s. B., za ich účasť na protiprávnom konaní vyplývajúcu z obsahu zápisu zo 17. januára 1994 (Vaše oznámenie z 28. apríla 1999 adresované Okresnej prokuratúre Bratislava I). Vo všetkých týchto veciach bude vykonané spoločné konanie podľa § 20 ods. 1 Tr. por...

O vyššie uvedenom vybavení Vášho podnetu Vás v súlade s ustanovením § 30 ods. 1 zák. č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov vyrozumievam. Súčasne... vyšetrovateľ Okresného úradu vyšetrovania PZ L. vo veci sp. zn. OÚV-4/10-2000 vedenej t. č. pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia... 4. mája 2000... trestné stíhanie prerušil s odôvodnením, že vec nemožno objasniť pre neprítomnosť poškodeného, teda Vás, pričom vychádzal z toho, že nepreberáte, resp. nevie Vám doručiť predvolanie na výsluch, Vás prosím, aby ste sa s vyšetrovateľom skontaktovali a poskytli mu súčinnosť potrebnú na to, aby Vám jeho listové zásielky mohli byť doručované. Prispeje to k urýchleniu u trestného konania.“

8.4 Okresná prokuratúra listom č. k. 1 Pz 2163/99-17 z 3. augusta 2000 oznámila Obvodnému oddeleniu Policajného zboru Staré Mesto – východ, B., že vo veci oznámenia „J. M. na Ing. J. Z. a spol...“ spisový materiál „bol z Generálnej prokuratúry SR cestou okresného prokurátora v L. postúpený Okresnému úradu vyšetrovania PZ L. k postupu podľa § 160 ods. 1 Tr. por. a vykonaniu spoločného konania s vecou vedenou na tomto úrade pod ČVS: OÚV-4/10-2000.

O postúpení spisového materiálu bol oznamovateľ J. M. informovaný Generálnou prokuratúrou SR.“

V ten istý deň Okresná prokuratúra Bratislava I postúpila Okresnej prokuratúre L. k „ďalšiemu konaniu obsah dozorového spisu... sp. zn. I Pn 2163/99“. Súčasne oznámila, že o postúpení veci informovala Obvodné oddelenie Policajného zboru Staré Mesto – východ B.

8.5 Okresná prokuratúra L. listom č. k. I Pv 197/00-24 z 13. septembra 2000 oznámila sťažovateľovi (na adresu B.) vo veci „M. Č. – trestné konanie“ toto:

„Generálnou prokuratúrou SR v Bratislave mi bolo odstúpené Vaše vyrozumenie, ktoré ste predložili osobne 2. 8. 2000.

Po preskúmaní vášho vyrozumenia... Zistil som, že vo veci bolo vydané uznesenie o prerušení trestného stíhania, dňa 4. 5. 2000, ktoré bolo vydané odôvodnene, nakoľko vo vyšetrovaní nebolo možné pokračovať z dôvodu pre Vašu neprítomnosť.

Vo vyšetrovaní sa opäť začalo pokračovať v trestnom stíhaní k 5. 9. 2000 nakoľko pominuli dôvody prerušenia. Vo svojej žiadosti uvádzate tri čísla telefónnych staníc, cez ktoré sa má vyšetrovateľ s Vami skontaktovať. Za účelom preskúmania tvrdení vyšetrovateľa, že sa s Vami nevie skontaktovať, som osobne sa snažil v priebehu 3 dní v rôznych časových intervaloch na uvedené telefónne čísla s Vami skontaktovať, čo sa mi však nepodarilo, nakoľko operátorom mi bolo oznámené, že stanica je dočasne nedostupná, na telefónnom čísle pevnej linky, nebol ani signál...

Z doterajšieho obsahu vyšetrovacieho spisu som nezistil pochybenia zo strany vyšetrovateľa, ktoré by hraničili s porušením zákonnosti pri postupe vyšetrovania.“

8.6 Generálna prokuratúra oznámila listom č. k. IV/1 Gt 1282/00-106 z 31. októbra 2000 sťažovateľovi (ako odpoveď na jeho podania z 23. októbra 2000), že svoje stanovisko obsiahnuté vo vyrozumení z 25. júla 2000 (pozri bod 8.2, pozn.) „doplnila a usmernila“ okrem iného v tom smere, že nezákonnosť bola zistená v rozhodnutiach a postupe „... prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava I... Vyvodenie trestnej zodpovednosti voči všetkým určitým osobám, ktoré sú podozrivé resp. t. č. už obvinené zo spáchania týchto trestných činov a ďalší postup v trestnom stíhaní bude závisieť od výsledkov v jeho priebehu vykonávaného dokazovania... Ako poškodený máte... právo robiť aj návrhy na vykonanie alebo doplnenie dôkazov, nazerať do spisu a oboznamovať sa s ním, a to už v priebehu

vyšetrovania, a po jeho skončení spis preštudovať a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania... Rovnako ste ako poškodený... oprávnený kedykoľvek v priebehu vyšetrovania žiadať prokurátora, aby boli odstránené prieťahy vo vyšetrovaní alebo závady v postupe vyšetrovateľa... Ak by ste s výsledkami takéhoto preskúmania a opatreniami z neho vykonanými... (v konkrétnom prípade Okresnej prokuratúry v L.) neboli spokojný, môžete podať... podnet, aby jeho postup a rozhodnutia preskúmal nadriadený mu prokurátor..., ktorý je oprávnený... vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní. Ak nebudete ani s vybavením takéhoto podnetu spokojný, môžete žiadať o preskúmanie zákonnosti jeho vybavenia opakovaným podnetom..., ktorý vybaví nadriadený prokurátor, t. j. v takomto prípade prokurátor Generálnej prokuratúry SR...

poškodený... má... proti obvinenému nárok na úhradu škody spôsobenej mu trestným činom, je oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku obžalovanému uložil povinnosť nahradiť takúto škodu. Návrh treba urobiť najneskôr na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania... a musí byť z neho zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Podľa § 47 ods. 1 Tr. por., ak je dôvodná obava, že uspokojenie nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom bude marené alebo sťažené, možno tento nárok až do pravdepodobnej výšky škody zaistiť na majetku obvineného... o takomto zaistení rozhoduje v prípravnom konaní prokurátor na návrh poškodeného, a po podaní obžaloby súd na návrh prokurátora alebo poškodeného... Súčasne Vás upozorňujem, že orgány činné v trestnom konaní síce posudzujú predbežné otázky, ktoré sa vyskytujú, samostatne, avšak ak je to o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu (v danom prípade napr. otázke vlastníctva tlačiarenského stroja vyriešená právoplatným rozsudkom Okresného súdu v L. zo 17. 6. 1997 sp. zn. 8 C 158/96) sú orgány činné v trestnom konaní takýmto rozhodnutím viazané, pokiaľ nejde o posúdenie viny obvineného...“.

8.7 Okresná prokuratúra L. podala 3. novembra 2008 pod č. k. 1 Pv 197/00-157 Okresnému súdu L. (ďalej aj „okresný súd“) obžalobu na obvinených „M. Č... I. Š... že... ako zástupcovia firmy L. s. r. o. L. uzavreli... s J. M. ... zmluvu o nájme tlačiarenského stroja... s dohodnutým mesačným nájomom 60 000,- Sk a v tento deň stroj od neho aj prevzali, následne dňa 15. 12. 1993 podpísali v L. zmluvu o budúcej zmluve o nájme

hnutelnej veci a tichom spoločenstve, kde sa obvinený... zaviazali do 30 dní vyzvať J. M. k uzavretiu zmluvy o nájme a tichom spoločenstve, čo však neuskutočnili a stroj v hodnote 886 480,- Sk neoprávnene používali do 31. 12. 1995, kedy vypršala výpovedná lehota nájomnej zmluvy... obvinený M. Č. a obvinený I. Š., ako štatutárni zástupcovia spoločnosti L. P. spol. s. r. o. L. po vypršaní výpovednej lehoty nájomnej zmluvy t. j. od 1. 1. 1996 tlačiarensky stroj ADAST Dominant 525 v hodnote 532 333,- Sk majiteľovi J. M. ani na výzvy nevrátili, naďalej ho držali ako svoj majetok pre potreby spoločnosti... do presne nezisteného dňa v mesiaci august 1998, čím pre J. M. ... spôsobili škodu vo výške 532 333,- Sk...“. Vec je vedená na okresnom súde pod sp. zn. 2 T 247/2008 a hlavné pojednávanie bolo stanovené na 3. december 2009.

IV.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd

nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. [Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).]

12. Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že predmetom sťažnosti je namietané porušenie v petite sťažnosti označených základných práv (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) „*postupom Okresnej prokuratúry Bratislava I... vo veci podnetu z 28. 4. 1999*“, ktoré malo byť spôsobené tým, že o predmetnom trestnom oznámení nebolo „*do dňa podania tejto sťažnosti*“ rozhodnuté uznesením, v dôsledku čoho, keďže „*od podania podnetu uplynulo viac ako 10 rokov*“, sa sťažovatelia sťažujú na nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní, konkrétne na Okresnú prokuratúru Bratislava I (pozri bližšie body 2 až 4). Vychádzajúc z obsahu sťažnosti ústavný súd konštatuje, že predmetom ústavnoprávneho prieskumu v posudzovanej veci je najmä posúdenie, či Okresná prokuratúra Bratislava I svojím postupom pri vybavovaní podnetu (trestného oznámenia z 28. apríla 1999) spôsobila porušenie sťažovateľmi označených základných práv.

13. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo

o inom zásahu dozvedieť. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 75/04). Ústavný súd už judikoval, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty na včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Na základe uvedeného sa lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorou sa namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o porušení tohto základného práva dozvedieť. Začiatok zákonnej lehoty je teda v prípade tohto práva vymedzený subjektívne podľa možnosti sťažovateľa dozvedieť sa o jeho porušení. Posúdenie tejto možnosti je vždy individuálne vzhľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Ústavný súd pritom prihliada tak na účel tohto základného práva, ako aj na účel predmetnej zákonnej lehoty.

14. Pokiaľ ide o konkrétne okolnosti rozhodujúce pre plynutie zákonnej lehoty na podanie sťažnosti, z obsahu sťažnosti sťažovateľov a najmä zistení ústavného súdu vyplýva, že o postúpení trestného oznámenia (podnetu) z 28. apríla 1999 na Okresnú prokuratúru L. sa sťažovatelia dozvedeli najneskôr z listu generálnej prokuratúry č. k. *IV Gn 2420/00-61 z 25. júla 2000* (pozri bod 8.3). Dôkazy o tom, či a akým spôsobom po tomto dátume namietali prietahy v konaní okresnej prokuratúry, však sťažovatelia vo svojej sťažnosti neuviedli. Sťažnosť ústavnému súdu na postup okresnej prokuratúry podali sťažovatelia 9. júla 2009, teda dávno po uplynutí lehoty ustanovenej pre tento typ konania pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu bolo potrebné ich sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako oneskorene podanú.

15. Aj keď je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) a najmä jeho petitom, ústavný súd sa prihliadajúc na skutočnosť, že sťažovatelia neboli kvalifikovane zastúpení (advokátom), zaoberal aj posúdením ďalších

zákonných hľadísk vyplývajúcich z ustanovení zákona o ústavnom súde odôvodňujúcich eventuálne prijatie, resp. odmietnutie ich sťažnosti.

16. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti [postupné uvádzanie skutkového základu podnetu z 28. apríla 1999 aj v ďalších podnetoch sťažovateľa (napr. v podnete z 11. júla 2004, v podnete zo 7. júla 2007), prešetrovanie sťažností sťažovateľa na spôsob vybavenia jeho podnetu prostredníctvom orgánov prokuratúry v ich hierarchickom postavení až po odmietnutie generálnej prokuratúry zaoberať sa ďalšími podaniami sťažovateľa, pokiaľ neuvedie nové zásadné skutočnosti v predmetnej veci (pozri II. časť odôvodnenia), postúpenie vyšetrovania v tejto trestnej veci z B. do L. a podanie obžaloby Okresnému súdu L. (pozri bod 8), ako aj z dôvodov uvedených v odôvodneniach rozhodnutí ústavného súdu o sťažnostiach sťažovateľov vychádzajúcich, resp. nadväzujúcich na ich spoločný skutkový základ (pozri II. časť odôvodnenia)] kvalifikuje ústavný súd posudzovanú sťažnosť (doručenú mu 9. júla 2009) za zjavne neopodstatnenú.

17. Z už uvedených skutočností vyplýva, že orgány prokuratúry sa podnetom sťažovateľa z 28. apríla 1999 zaoberali v takej miere, ktorá zodpovedala naplneniu účelu trestného konania vyplývajúceho z ustanovenia § 1 Trestného poriadku („... aby boli trestné činy náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní...“). Samotná skutočnosť, že sťažovateľovi ako iniciátorovi trestného oznámenia z 28. apríla 1999 nebolo doručené „žiadne uznesenie podľa § 197 ods. (1) a (2) Trestného zákona“ (zrejme myslené podľa § 197 Trestného poriadku platného a účinného od 1. januára 2006, teda zákona v čase podania podnetu ešte neúčinného), nie je skutočnosťou spôsobujúcou v konečnom dôsledku následok vzniku prietahov v konaní. Aj keby bola sťažovateľom uvádzaná právna norma (resp. celý všeobecne záväzný predpis) v tom čase platná a účinná, keďže v predmetnej veci neboli aplikované jej ustanovenia (§ 197 ods. 1 a 2), nevznikla orgánom činným v trestnom konaní povinnosť rozhodnúť uznesením a takéto uznesenie doručovať oznamovateľovi a poškodenému (ods. 3 citovaného § 197). Oznamovateľ (teda sťažovateľ) bol o postúpení podnetu písomne upovedomený. K sťažovateľom tvrdenému porušeniu ním označenej právnej normy ústavný súd poznamenáva, že v tom čase podania podnetu (28. apríla 1999) v predmetnej veci orgány prokuratúry postupovali podľa zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom

konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov v aktuálnom stave účinnosti, ustanovení jeho II. časti (vyšetrovanie trestných činov) deviatej hlavy (postup pred začatím trestného stíhania, konkrétne § 158 ods. 1, podľa ktorého „Prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán sú povinní prijímať oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin a čo najrýchlejšie ich vybavovať... a ak o to oznamovateľ požiada, do jedného mesiaca od jeho oznámenia upovedomiť ho o urobených opatreniach“).

18. Ústavný súd nad rámec uvedeného ešte poznamenáva, že okrem zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti vo vzťahu k postupu orgánov prokuratúry (ako celku) pri vybavovaní podnetu, ďalším možným dôvodom odmietnutia sťažnosti v tejto jej časti je aj oneskorenosť jej podania ústavnému súdu. Dňom podania obžaloby prechádza totiž ústavnoprávna zodpovednosť za priebeh trestného konania na vo veci konajúce všeobecné súdy. (Obžaloba v uvedenej trestnej veci bola podaná 3. novembra 2008 Okresnému súdu L., pozri bod 8.7)

19. Z už uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

20. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, nepovažoval ústavný súd za dôvodné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2010